

Przedmiotowe zasady oceniania z języków obcych

Język angielski

- I. Podstawa prawna
- II. Cele oceniania
- III. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności
- IV. Zasady oceniania i warunki poprawiania ocen
- V. Sposoby informowania uczniów i rodziców
- VI. Dostosowanie wymagań dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

I. Podstawa prawna

PZO z języków obcych został opracowany w oparciu o:

1. **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ**
z dnia 30 kwietnia 2007 r. - w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych Ostatnia zmiana: Dz. U. z 2008 r. Nr 3, poz. 9, weszła w życie z dniem 9 stycznia 2008 r.

2. Statut szkoły (Szkoła Podstawowa nr 1 w Ełku)

3. Nowa podstawa programowa

4. SP 1/8/2017 *Program nauczania języka angielskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej*. Autorzy: Melanie Ellis, Anna Rak; Oxford

II. Cele oceniania

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w nauce.
2. Dostarczanie rodzicom i nauczycielowi informacji o postępach, trudnościach oraz szczególnych osiągnięciach ucznia.
3. Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji metod pracy.
4. Pomoc uczniowi w planowaniu samodzielnego rozwoju.
5. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.

III. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności

1. Prace klasowe/sprawdziany.
2. Kartkówki.
3. Odpowiedzi ustne.
4. Wypowiedzi pisemne.
5. Prace domowe.
6. Aktywność na lekcji.
7. Prace dodatkowe (projekty, czytanie lektur, udział w konkursach itp.)

Techniki kontroli (oceny)

Słownictwo

Co można sprawdzić?

- umiejętność radzenia sobie w codziennych sytuacjach;
- odpowiedni dobór słownictwa;
- zakres słownictwa.

Jak można to sprawdzić?

- dopasowywanie słów do obrazków, przedmiotów, opisów;
- rozróżnianie wyrazów często mylonych;
- uzupełnianie luk;
- rozpoznawanie zestawów wyrazów;
- rozpoznawanie prawidłowej pisowni.

Gramatyka

Co można sprawdzić?

- poprawność podstawowych struktur;
- formy pytające i przeczenia;
- czasy;
- szyk wyrazów.

Jak można to sprawdzić?

- uzupełnianie luk w tekście;
- poprawianie błędów;
- wstawianie brakujących wyrazów;
- wyszukiwanie zbędnych wyrazów;

- wyszukiwanie brakujących wyrazów;
- dobieranie struktur do bodźców wzrokowych;
- pytania wielokrotnego wyboru (2/3/4 opcji).

Słuchanie

Co można sprawdzić?

- zdolność zrozumienia nauczyciela, kolegów/koleżanek, nagranych materiałów;
- uzyskiwanie informacji;
- rozpoznawanie kontekstu;
- rozpoznawanie najważniejszych myśli;
- rozpoznawanie uczuć mówiącego.

Jak można to sprawdzić?

- zaznaczanie odpowiedzi w okienku pytania typu prawda/fałsz;
- wypełnianie formularzy;
- numerowanie;
- porządkowanie (np. obrazków);
- rozróżnianie dźwięków;
- wykorzystanie nagrań jako bodźca;
- przekształcanie zasłyszanej informacji w formę pisemną (np. uzupełnianie tabeli);
- rozróżnianie intonacji wznoszącej i opadającej.

Mówienie

Co można sprawdzić?

- umiejętność współpracy;
- wymienianie informacji o sobie;
- poprawność i płynność;
- komunikację interaktywną;
- zdolności negocjacyjne;
- wymowę: dźwięki oraz akcent, rytm i intonację;
- zasób struktur i słownictwa;
- umiejętność stosowania strategii komunikacyjnych.

Jak można to sprawdzić?

- dobieranie odpowiednich odpowiedzi;
- kończenie zdań;
- rozpoznawanie podobnych dźwięków;
- dobieranie właściwej intonacji;
- opisywanie ludzi, miejsc, zdarzeń;
- ćwiczenia na luki informacyjne;
- ćwiczenia wielokrotnego wyboru (2/3/4 opcje);
- praca w parach.

Czytanie

Co można sprawdzić?

- rozpoznawanie najważniejszych informacji;
- rozpoznawanie istotnych informacji;
- rozumienie przesłania/znaczenia napisanego tekstu.

Jak można to sprawdzić?

- pytania na zrozumienie;
- poprawianie błędnych informacji;
- porządkowanie akapitów;
- dopasowywanie informacji do obrazków;
- pytania wielokrotnego wyboru (2/3/4 opcje);
- pytania typu prawda/fałsz.

Pisanie

Co można sprawdzić?

- zdolność przekazywania informacji;
- zdolność przekazywania informacji o sobie;
- zdolność opisywania ludzi, miejsc, zdarzeń;
- poprawność;
- porządkowanie myśli i pomysłów;
- pisownię.

Jak można to sprawdzić?

- opis obrazka;
- pisanie sterowane: punkty, które trzeba zawrzeć;
- mini-dialogi;
- pocztówki;
- uzupełnianie zdań / akapitów;
- krótkie listy nieoficjalne.

Ocenianie zintegrowane

Od czasu do czasu nauczyciel może potrzebować sprawdzenia więcej niż jednej sprawności jednocześnie. Poniżej zawarte są pomysły zadań pozwalających na zintegrowane ocenianie. Dla każdego z zadań powinno się ustalić kryteria oceny:

- zadania związane z dyktandem (słuchanie, pisanie, czytanie) – tekst czytany przez nauczyciela lub nagrany;
- praca projektowa: prezentacje ustne i/lub pisemne; oceniając należy brać pod uwagę zarówno produkt (kończącą prezentację), jak i proces przygotowania, np. wykorzystanie źródeł, współpracę w grupie, podział ról itp.;
- stworzone przez uczniów inscenizacje i dialogi przygotowane wcześniej i przedstawione na lekcji.

IV. Zasady oceniania

1. Rodzaje oceniania

Program nauczania języka angielskiego w gimnazjum określa dwa rodzaje oceniania: bieżące i okresowe.

Ocenianie bieżące dostarcza informacji o rozwoju ucznia, jego aktywności i osiągnięciach w zakresie języka angielskiego w ciągu semestru (oceny cząstkowe).

Ocenianie okresowe to opis rozwoju ucznia, jego aktywności i osiągnięć pod koniec semestru, roku szkolnego lub etapu edukacyjnego (ocena semestralna i roczna). Ocena okresowa jest wystawiana na podstawie ocen bieżących ze wszystkich obszarów językowych (czytanie, pisanie, mówienie, słuchanie) przy uwzględnieniu pracy ucznia na lekcji, prac domowych, prac projektowych, wysiłku wkładanego przez ucznia i rozwoju umiejętności samodzielnego uczenia się. Ocena ta nie jest średnią arytmetyczną ocen, ponieważ oceny mają różną wagę, np. ocena z kartkówki z bieżącego materiału nie może być traktowana na równi z oceną z testu na podsumowanie działu.

2. Elementy składowe oceny okresowej

- a. prace klasowe/sprawdziany (20-45 min.) – ilość w semestrze określa nauczyciel (od 3 do 5), przeprowadzane po jednym lub dwóch działach, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem, poprzedzone powtórzeniem, odnotowane wcześniej w dzienniku;
- b. kartkówki (do 15 min.) – ilość w semestrze określona przez nauczyciela zgodnie z potrzebami danej klasy/grupy (bez konieczności wcześniejszego zapowiadania) oraz obejmujące materiał z nie więcej niż 3 ostatnich tematów (zapowiadane wcześniej);
- c. pisanie listu nieformalnego lub innej formy użytkowej; mogą być pisane w trakcie lekcji, testu lub jako praca domowa; ilość prac określona przez nauczyciela;
- d. odpowiedzi ustne (dłuższe wypowiedzi na zadany temat, dialogi, prezentacja, czytanie i tłumaczenie) – ilość w semestrze określona przez nauczyciela w zależności od potrzeb i możliwości klasy/grupy, mogą być przygotowane w ramach pracy domowej lub w trakcie lekcji, mogą dotyczyć trzech ostatnich tematów, a w przypadku lekcji powtórzeniowej - ostatniego rozdziału;

- e. prace domowe – sprawdzane i oceniane wybiórczo co kilka lekcji; w ciągu semestru może uczeń nie mieć dwóch prac domowych (wstawiane są wówczas „-„ do dziennika w rubryce „prace domowe”), przy trzech nieodrobionych pracach wystawiana jest ocena niedostateczna; uczeń ma obowiązek zgłosić brak pracy domowej na początku lekcji, w przypadku niezgłoszenia jej braku, otrzymuje ocenę niedostateczną. Zgłaszanie braku pracy domowej nie dotyczy prac zadanych z wyprzedzeniem dłuższym niż do następnej lekcji (np. dialog na pamięć, czytanie i tłumaczenie).
- f. aktywność na lekcji – za zgłaszanie się do odpowiedzi (min. 3-4 razy w ciągu lekcji), pomoc słabszym uczniom na zlecenie nauczyciela, rzetelne wykonywanie zleconych zadań uczeń otrzymuje „+” za aktywność. Zwykle na jednej lekcji można otrzymać jeden plus za aktywność, chyba że nauczyciel wyznaczy zadanie dodatkowe, które również może być ocenione na „+”. Za poprawne wykonanie zadań o zwiększonym stopniu trudności nauczyciel może postawić pozytywną ocenę. Uczeń, który nie wykonuje zleconych zadań otrzymuje „-”. Jeżeli uczeń nadal nie pracuje, otrzymuje ocenę niedostateczną. Pięć plusów = ocena bardzo dobra, pięć minusów = ocena niedostateczna.
- g. prace dodatkowe – prace projektowe, czytanie lektur, zajęcie wysokich miejsc w konkursach językowych i inne.

Wagi ocen:

- sprawdziany – 6
- kartkówki – 5
- prace pisemne – 4
- odpowiedzi ustne, czytanie i tłumaczenie – 3
- prace domowe – 2
- aktywność - 1

Wyliczanie średniej ważonej jest sposobem matematycznym, który nie w każdej sytuacji może się okazać miarodajnym sposobem oceniania. Dlatego też nauczyciel w szczególnych przypadkach może podwyższyć lub obniżyć ocenę wynikającą z oceny średniej ważonej:

- w przypadku ucznia, który w ciągu roku szkolnego wykazywał się niezwykle aktywnością, jest pracowity, pomocny i chętny do współpracy na lekcji, nauczyciel

może podwyższyć mu proponowaną ocenę,

- w przypadku ucznia, który w ciągu roku szkolnego wykazywał się mniejszym zaangażowaniem oraz mniejszą pracowitością i aktywnością na lekcji niż wskazywałaby na to ocena, która wynika ze średniej ważonej, nauczyciel ma prawo obniżyć mu ocenę.

3. Procentowa skala ocen

Oceny za **testy/sprawdziany** są wyrażane procentowo i przekładają się na stopnie w następujący sposób:

- 98 – 100% - celujący
- 90 – 97% - bardzo dobry
- 70 – 89% - dobry
- 50 – 69% - dostateczny
- 30 – 49 % - dopuszczający
- 0 – 29% - niedostateczny

Nauczyciel jest zobowiązany sprawdzić, ocenić i oddać pracę klasową w przeciągu dwóch tygodni, przekazać wszystkie uwagi i spostrzeżenia uczniom oraz omówić z uczniami najtrudniejsze zadania.

Oceny za **kartkówki** są wyrażane procentowo i przekładają się na stopnie w następujący sposób:

- 100% - celujący
- 90 – 99% - bardzo dobry
- 70 – 89% - dobry
- 50 – 69% - dostateczny
- 30 – 49 % - dopuszczający
- 0 – 29% - niedostateczny

4. Zasady poprawiania ocen bieżących i okresowych

Uczniowie mają możliwość poprawienia oceny ze sprawdzianu w ustalonym wspólnie z nauczycielem terminie. Uczeń powinien mieć co najmniej tydzień na przygotowanie, jednak nie więcej niż dwa tygodnie, tak, aby poprawa nie kolidowała z przygotowaniem do kolejnego sprawdzianu. Jeden sprawdzian można poprawiać tylko jednokrotnie. Ocenę z poprawy nauczyciel wpisuje obok oceny ze sprawdzianu. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek go napisać w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Jeżeli uczeń nie zgłosi się do nauczyciela, otrzymuje ocenę niedostateczną.

Oceny z kartkówki nie są poprawiane, chyba że nauczyciel prowadzący ustali inaczej. Uczniowie, którzy nie pisali kartkówki, mają obowiązek napisania jej w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły w terminie ustalonym przez nauczyciela. Jeżeli uczeń nie zgłosi się do nauczyciela, otrzymuje ocenę niedostateczną.

Oceny z prac pisemnych (pisanie listów nieformalnych i innych krótkich form użytkowych), prac domowych, prac dodatkowych nie podlegają poprawie, chyba że nauczyciel prowadzący ustali inaczej.

Ocena semestralna i roczna odzwierciedlają pracę ucznia w ciągu całego semestru lub roku szkolnego. Nie mogą one być rezultatem zaliczania przez ucznia całego materiału w ostatnich dniach semestru lub roku szkolnego.

Jeżeli uczeń chce otrzymać ocenę wyższą niż przewidywana, nauczyciel wyznacza w jaki sposób i w jakim terminie uczeń może ją poprawić. Jednak warunkiem przystąpienia do poprawy jest wcześniejsze zgłoszenie nauczycielowi chęci poprawy oceny miesiąc przed zakończeniem roku szkolnego.

Ogólne zasady klasyfikacji śródrocznej i końcoworocznej określone są w Statucie SP 1.

5. Kryteria oceniania poszczególnych sprawności

a) kryteria oceniania wypowiedzi ustnych:

ocena celująca:

- uczeń wypowiada się bezbłędnie używając zwrotów i konstrukcji gramatycznych wykraczających poza treści objęte programem nauczania;
- posiada pełną swobodę wypowiedzi;

ocena bardzo dobra:

- uczeń wypowiada się bez pomocy nauczyciela;
- wypowiedź jest poprawna pod względem merytorycznym i językowym;
- posiada duży zakres słownictwa;

ocena dobra:

- uczeń przeważnie wypowiada się samodzielnie;
- posługuje się w miarę poprawnym językiem;
- potrafi mówić spójnie, z lekkim wahaniem;
- występują niewielkie uchybienia w stosowaniu konstrukcji gramatycznych;

ocena dostateczna:

- uczeń stosuje bezbłędnie tylko proste konstrukcje gramatyczne oraz posługuje się bardzo podstawowym zasobem słownictwa;
- wypowiedź formułuje z pomocą nauczyciela;
- występują uchybienia w stosowaniu konstrukcji gramatycznych;

ocena dopuszczająca:

- uczeń potrafi sformułować wypowiedź jedynie z pomocą nauczyciela;
- słabo zna zasady stosowania podstawowych konstrukcji gramatycznych, ma problemy z ich użyciem;
- występują braki w słownictwie podstawowym;
- na lekcji rzadko próbuje zabierać głos w rozmowie;
- wypowiedzi pisemne są niezrozumiałe;

ocena niedostateczna:

- uczeń nie jest w stanie sformułować wypowiedzi nawet za pomocą nauczyciela;
- wykazuje znaczne braki w opanowaniu materiału gramatycznego i podstawowego słownictwa.

b) kryteria oceniania prac pisemnych:

ocena celująca:

- praca pisemna jest wzorowa pod względem gramatycznym, leksykalnym i ortograficznym,
- zawiera struktury wykraczające poza program nauczania;

ocena bardzo dobra:

- praca poprawna pod względem gramatycznym, leksykalnymi ortograficznym;
- uczeń swobodnie używa poznane na lekcji konstrukcje gramatyczne;

ocena dobra:

- praca na ogół poprawna, błędy gramatyczne, leksykalne czy ortograficzne nie wpływają na logiczny sens wypowiedzi pisemnej;

ocena dostateczna:

- praca zawierająca poważniejsze błędy gramatyczne leksykalne lub ortograficzne, które utrudniają rozumienie wypowiedzi;

ocena dopuszczająca:

- praca zawiera liczne, poważne błędy świadczące o niepełnym opanowaniu materiału;
- sens wypowiedzi jest nielogiczny i chaotyczny;

ocena niedostateczna:

- praca zawierająca liczne, poważne błędy świadczące o niedostatecznym opanowaniu materiału;
- wypowiedź jest całkowicie niezrozumiała, lub uczeń nie podejmuje próby pisania;

6. Wymagania programowe na poszczególne oceny

ocenę celującą otrzymuje uczeń który:

- poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne;
- buduje poprawne i spójne zdania twierdzące, pytające i przeczące,
- poprawnie używa słownictwa o charakterze złożonym, abstrakcyjnym, często wykraczający poza zakres wprowadzonego słownictwa;
- rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i instrukcje w podręczniku;
- rozumie dokładnie sens danego tekstu lub rozmowy;
- poprawnie przekazuje ustnie potrzebne informacje;
- ma doskonałą wymowę;
- pisze spójne teksty, o długości większej niż wymagana, używa prawidłowej pisowni i interpunkcji;
- potrafi korzystać z innych źródeł niż podręcznik, w celu samodzielnego pogłębiania znajomości języka angielskiego;

- wykonuje podczas lekcji oraz testów i sprawdzianów zadania dodatkowe o podwyższonym stopniu trudności;
- zajmuje pierwsze miejsca w szkolnych i wojewódzkich konkursach języka angielskiego i/lub bierze udział w konkursie ogólnopolskim;
- otacza opieką uczniów potrzebujących pomocy na lekcji;

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń który:

- poprawnie operuje poznanymi strukturami gramatycznymi;
- buduje poprawne i spójne zdania twierdzące, pytające i przeczące, stosuje poprawny szyk wyrazów;
- poprawnie używa słownictwa o charakterze złożonym, abstrakcyjnym;
- rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i instrukcje w podręczniku;
- rozumie ogólny sens danego tekstu lub rozmowy;
- wybiera z tekstu lub dialogu kluczowe lub potrzebne informacje;
- bez większych błędów przekazuje ustnie proste informacje;
- dysponuje dużym zakresem czynnego słownictwa i zrozumiałą wymową;
- poprawnie czyta i bardzo dobrze rozumie ogólny sens tekstu;
- pisze spójny, o wymaganej długości tekst zawierający poprawne zdania z pełnymi informacjami, używa prawidłowej pisowni i interpunkcji.

ocenę dobrą otrzymuje uczeń który:

- poprawnie operuje większością poznanych struktur gramatycznych, buduje spójne zdania;
- stosuje dość szeroki zakres słownictwa związanego głównie z życiem codziennym, poprawnie używa niedużej ilości słownictwa abstrakcyjnego;
- rozumie większość poleceń nauczyciela;
- na ogół rozumie ogólny sens słyszanych tekstów i dialogów, wydobywa z nich większość kluczowych lub potrzebnych informacji;
- podczas rozmowy używa odpowiednich sformułowań (pyta, odpowiada, itp.);
- dość poprawnie, bez większych błędów, przekazuje informacje;
- dysponuje wystarczającym zakresem słownictwa do wyrażenia myśli i przekazania prostych informacji;

- poprawnie czyta i dobrze rozumie czytany tekst;
- ma dość poprawną wymowę;
- pisze na ogół spójny, o wymaganej długości tekst, zawierający w większości poprawne zdania z istotnymi informacjami, używa w większości poprawnej pisowni i interpunkcji.

ocenę dostateczną otrzymuje uczeń który:

- poprawnie posługuje się bardzo podstawowymi strukturami gramatycznymi;
- buduje proste zdania zachowując przeważnie poprawny szyk wyrazów;
- posiada podstawowy zasób słownictwa, poprawnie, ale rzadko używa słownictwa o charakterze bardziej złożonym, abstrakcyjnym;
- z tekstu słuchanego wydobywa część kluczowych lub potrzebnych informacji;
- rozumie niektóre polecenia nauczyciela;
- przekazuje wiadomość ustną na ogół w sposób poprawny, dysponując ograniczonym zakresem czynnego słownictwa oraz nie zawsze prawidłową wymową;
- rozumie około połowę zdań w czytany tekście lub dialogu;
- podejmuje próbę napisania pracy zawierającej pełne zdania, proste struktury i słownictwo, podaje większość istotnych informacji, nie zawsze przestrzega wymogów długości tekstu oraz prawidłowej interpunkcji.

ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń który:

- poprawnie stosuje tylko niektóre proste struktury gramatyczne;
- ma trudności z samodzielnym zbudowaniem spójnego zdania;
- dysponuje niewielkim zakresem słownictwa;
- rozumie niektóre proste słuchane teksty lub dialogi, wydobywa pojedyncze, kluczowe informacje;
- rozumie polecenia z pomocą nauczyciela;
- ma trudności z ustnym przekazaniem informacji, dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa;
- ma trudności z poprawną wymową;
- czyta teksty z błędami i słabo je rozumie (ograniczony zakres słownictwa biernego);

- ma duże trudności z napisaniem spójnej pracy zawierającej pełne zdania, istotne informacje, o wymaganej długości i interpunkcji.

ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań przewidzianych na ocenę dopuszczającą (koniecznych, umożliwiających kontynuację nauki na wyższym poziomie kształcenia).

V. Sposoby informowania rodziców o osiągnięciach i postępach uczniów ujęte są w Statucie SP 1 w Ełku.

VI. Dostosowanie wymagań dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Uczniowie posiadający opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

Nauczyciel dostosowuje wymagania do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych i edukacyjnych uczniów posiadających w/w dokumentację.

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

- uczeń może nie być odpytywany ustnie na forum klasy, jeśli jest to uwzględnione w opinii;
- uczeń ma prawo do wydłużonego czasu pisania prac pisemnych/sprawdzianów,
- błędy interpunkcyjne są poprawiane, ale nie wpływają na ocenę,
- uznaje się za poprawny zapis fonetyczny wyrazu zapisanego przez ucznia w przypadku użycia liter z alfabetu angielskiego,
- błędy pojedynczych liter nie są brane pod uwagę, chyba że zmieniają znaczenie wyrazu, np. get – got, dear – deer, bear – beer;
- estetyka pracy nie może wpływać na obniżenie oceny, chyba że praca jest nieczytelna, co uniemożliwia jej sprawdzenie; wówczas uczeń dostaje ocenę niedostateczną z możliwością jej poprawy;
- uczeń ma prawo do wykonania pracy pisemnej lub projektu na komputerze (dysgrafia).

W przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub nauczania indywidualnego:

- nauczyciel dostosowuje materiał oraz sprawdziany do rodzaju niepełnosprawności ucznia zgodnie z zaleceniami poradni zawartymi w orzeczeniu,
- nauczyciel tworzy indywidualny program nauczania dostosowany do możliwości psychofizycznych ucznia niepełnosprawnego intelektualnie w stopniu lekkim oraz sprawdza wiedzę tych uczniów za pomocą testów o dostosowanym stopniu trudności.